

การวิจัยทางการบริหารการศึกษา

Research in Educational Administration

รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิทย์ ภาณุจारी

สารบัญ

คำนำ

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญภาพ

บทที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยทางการบริหารการศึกษา

1.1 ความหมายของการวิจัยทางการบริหารการศึกษา

1.2 ลักษณะของการวิจัยทางการบริหารการศึกษา

1.3 ขอบข่ายของการวิจัยทางการบริหารการศึกษา

1. การกำหนดขอบข่ายโดยยึดทฤษฎี

2. การกำหนดขอบข่ายโดยยึดแนวปฏิบัติ

1.4 การวิจัยทางการบริหารการศึกษา

1. การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

3. การวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research)

สรุปท้ายบท

บทที่ 2 การวิจัยเชิงปริมาณ

ตอนที่ 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยเชิงปริมาณ

1. แนวคิดพื้นฐานของการวิจัยเชิงปริมาณ

2. ความหมายของการวิจัยเชิงปริมาณ

3. ลักษณะสำคัญของการวิจัยเชิงปริมาณ

ตอนที่ 2.2 ชื่อเรื่องและบทนำ

1. การตั้งชื่อเรื่องวิจัย (Research Title/Topic)

2. การกำหนดปัญหาการวิจัย (Research Problem)

3. ปัญหาการวิจัยอยู่ที่ไหน

4. ลักษณะของปัญหาการวิจัยที่ดี

5. ตัวอย่างปัญหาการวิจัย

6. การกำหนดเรื่องเพื่อการทำวิจัย

7. หลักเกณฑ์การตั้งชื่อเรื่องวิจัย

8. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา (Background and Significance)

9. วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

10. คำถามการวิจัย (Research Questions)

หน้า

ก

ค

ฅ

ด

1

1

2

2

2

4

5

5

6

9

10

11

11

11

12

13

14

14

14

15

17

18

18

18

20

21

22

11. สมมติฐานการวิจัย (Research Hypothesis)	22
12. กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)	23
13. ขอบเขตของการวิจัย (Scope of Research)	24
14. นิยามศัพท์เฉพาะ (Definition)	24
15. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (Expected Results)	25
16. แนวทางการเขียนความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	25
17. คำถามที่ผู้วิจัยต้องตอบ	27
18. ตัวอย่างการเขียนความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	27
ตอนที่ 2.3 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	33
1. ความหมายของการทบทวนวรรณกรรม	33
2. ประโยชน์ของการทบทวนวรรณกรรม	34
3. จุดเน้นในการทบทวนวรรณกรรม	35
4. การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปตัวแปรที่ศึกษา	36
5. แนวทางการเขียนรายงานการวิจัยที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม	36
ตอนที่ 2.4 วิธีดำเนินการวิจัย	37
1. ขั้นตอนการวิจัย	37
2. การออกแบบการวิจัย	37
3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	60
4. เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ	61
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล	63
6. การวิเคราะห์ข้อมูล	68
7. การแปลความหมาย	68
8. แนวทางการเขียนรายงานวิธีดำเนินการวิจัย	69
ตอนที่ 2.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
1. การออกแบบตาราง	72
2. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
3. แนวทางการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75
4. ตัวอย่างการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75
ตอนที่ 2.6 การสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	82
1. การสรุปผลการวิจัย	83
2. การอภิปรายผลการวิจัย	83
3. การให้ข้อเสนอแนะ	83
4. แนวทางการเขียนรายงานการวิจัยเพื่อการสรุป อภิปรายผลและเสนอแนะ	83
ตอนที่ 2.7 กรณีตัวอย่างงานวิจัยเชิงปริมาณ	88
สรุปท้ายบท	90

บทที่ 3	การวิจัยเชิงคุณภาพ	93
	ตอนที่ 3.1 แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยเชิงคุณภาพ	93
	1. ความหมายของการวิจัยเชิงคุณภาพ	93
	2. ปรัชญาและแนวคิดทฤษฎีที่มีอิทธิพลต่อการวิจัยเชิงคุณภาพ	94
	3. วัตถุประสงค์ของการวิจัยเชิงคุณภาพ	96
	4. พัฒนาการของการวิจัยเชิงคุณภาพ	98
	5. ลักษณะของการวิจัยเชิงคุณภาพ	99
	6. ประเภทของการวิจัยเชิงคุณภาพ	103
	7. หัวใจสำคัญของการวิจัยเชิงคุณภาพ	107
	8. การเน้นแบบองค์รวม	108
	9. ข้อมูลของการวิจัยเชิงคุณภาพ	108
	10. การเน้นรังสรรค์วิทยา	108
	11. การเปรียบเทียบการวิจัยเชิงคุณภาพกับการวิจัยเชิงปริมาณ	108
	12. ระบบคิดของการวิจัยเชิงคุณภาพ	111
	13. ทำไมและเมื่อใดควรใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ	112
	ตอนที่ 3.2 ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ	113
	1. ความยืดหยุ่น	113
	2. การจดหรือเขียนของนักวิจัย	113
	3. การตีความของนักวิจัย	114
	ตอนที่ 3.3 กระบวนการที่สำคัญของระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ	114
	1. การออกแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ	114
	2. การเลือกสนามหรือกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา	117
	3. การเก็บรวบรวมข้อมูล	119
	4. การวิเคราะห์ข้อมูล	140
	ตอนที่ 3.4 กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพในการบริหารการศึกษา	151
	1. การศึกษาประเด็นการวิจัย	151
	2. การกำหนดปัญหาการวิจัย	152
	3. การกำหนดกรอบแนวคิดทฤษฎี	152
	4. การเลือกสนามหรือกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา	154
	5. การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม	154
	6. การวิเคราะห์ข้อมูล	154
	ตอนที่ 3.5 การเขียนรายงานการวิจัยเชิงคุณภาพ	155
	ตอนที่ 3.6 ข้อควรคำนึงถึงในการวิจัยเชิงคุณภาพทางการบริหารการศึกษา	160
	1. คุณลักษณะที่ดีของนักวิจัยเชิงคุณภาพ	160
	2. จริยธรรมในการวิจัยเชิงคุณภาพ	161

๕๕	ตอนที่ 3.7 กรณีตัวอย่างงานวิจัยเชิงคุณภาพ	๑๖๓
๕๖	สรุปท้ายบท	๑๖๖
๕๖	13. ขอบเขตของการวิจัย (5-สรุปองค์ความรู้เชิงทฤษฎีของงานวิจัย) ๑	๒๔
๖๓	บทที่ 4 การวิจัยแบบผสมผสานวิธี	๑๖๙
๖๕	4.1 แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยแบบผสมผสานวิธี	๑๖๙
๖๕	1. ความหมายของการวิจัยแบบผสมผสานวิธี	๑๖๙
๖๕	2. วัฒนาการของการวิจัยแบบผสมผสานวิธี	๑๗๑
๕๐1	3. วัตถุประสงค์ของการวิจัยแบบผสมผสานวิธี	๑๗๑
๕๐1	4. ลักษณะสำคัญของการวิจัยแบบผสมผสานวิธี	๑๗๒
๕๐1	5. ความสำคัญของการวิจัยแบบผสมผสานวิธี	๑๗๓
๕๐1	6. แบบแผนของการวิจัยแบบผสมผสานวิธี	๑๗๓
๕๐1	7. ข้อจำกัดในการใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธี	๑๘๐
๕๐1	8. เกณฑ์การวัดคุณภาพของการวิจัยแบบผสมผสานวิธี	๑๘๑
๕11	9. ประเภทของความตรงในการวิจัยแบบผสมผสานวิธี	๑๘๑
๕11	4.2 หน่วยพื้นที่ที่ศึกษา	๑๘๓
๕11	1. ขนาดของหน่วย (Scale)	๑๘๓
๕11	2. หากเป็นโรงเรียนต้อง 30 โรงเรียน	๑๘๓
๕11	3. การค้นหาปรากฏการณ์หรือหลักฐานที่ซ่อนเร้น (Tacit knowledge)	๑๘๓
๕11	4.3 หลักในการเลือกแบบการวิจัยแบบผสมผสานวิธี	๑๘๓
๕11	1. ปฏิสัมพันธ์	๑๘๓
๕11	2. น้ำหนัก	๑๘๓
๕11	3. ช่วงเวลา	๑๘๓
๕11	4. ลักษณะการผสมผสาน	๑๘๔
๕41	4.4 ขั้นตอนการวิจัยแบบผสมผสานวิธี	๑๘๔
๕๕1	ขั้นตอนที่ 1 การพิจารณาว่าการวิจัยแบบผสมผสานวิธีสามารถใช้ได้	๑๘๔
๕๕1	ขั้นตอนที่ 2 การให้เหตุผลในการเลือกใช้การวิจัยแบบผสมผสานวิธี	๑๘๔
๕๕1	ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดยุทธศาสตร์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	๑๘๔
๕๕1	ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาคำถามการวิจัย	๑๘๔
๕๕1	ขั้นตอนที่ 5 การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ	๑๘๔
๕๕1	ขั้นตอนที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบแยกจากกันหรือแบบบูรณาการ	๑๘๕
๕๕1	ขั้นตอนที่ 7 การเขียนรายงาน	๑๘๕
๕๕1	4.5 กรณีตัวอย่างการวิจัยแบบผสมผสานวิธี	๑๘๕
๕๕1	สรุปท้ายบท	๑๙๔
๕๕1	ตอนที่ 2.7 กรณีตัวอย่างงานวิจัยเชิงปริมาณเชิงสถิติเชิงพรรณนา	๕๕
๕๕1	สรุปท้ายบท	๕๕

บทที่ 5	การวิจัยสถาบัน	197
5.1	แนวคิดพื้นฐานของการวิจัยสถาบัน	197
1.	ความหมายของการวิจัยสถาบัน	197
2.	ลักษณะและเป้าหมายของการวิจัยสถาบัน	198
3.	ประวัติความเป็นมาของการวิจัยสถาบัน	198
4.	คุณค่าของการวิจัยสถาบัน	199
5.	ประเภทของการวิจัยสถาบัน	201
6.	แบบของการวิจัยสถาบัน	203
5.2	เทคนิคของการวิจัยสถาบัน	204
1.	เทคนิคการวางกลยุทธ์ของสถาบัน	204
2.	เทคนิคการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ	206
3.	เทคนิคการปรับปรุงประสิทธิภาพของสถาบัน	208
5.3	ระดับการปฏิบัติของการวิจัยสถาบันและกรณีตัวอย่าง	209
1.	การวิจัยสถาบันระดับสถาบันอุดมศึกษา	209
2.	การวิจัยสถาบันระดับโรงเรียน	211
3.	การวิจัยสถาบันระดับกลุ่มงานหรือปฏิบัติการ	212
	สรุปท้ายบท	216
บทที่ 6	การวิจัยเชิงนโยบาย	217
6.1	แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับนโยบายและการวิจัยเชิงนโยบาย	217
1.	ความหมายของนโยบาย	217
2.	องค์ประกอบของนโยบาย	218
3.	ลักษณะสำคัญของนโยบาย	218
4.	การพัฒนานโยบาย	219
5.	ความหมายของการวิจัยเชิงนโยบาย	219
6.	พัฒนาการของการวิจัยเชิงนโยบาย	220
7.	ลักษณะสำคัญของการวิจัยเชิงนโยบาย	221
8.	ประเภทของการวิจัยเชิงนโยบาย	222
9.	กระบวนการจัดทำกรวิจัยเชิงนโยบาย	223
10.	ข้อบ่ายของการวิจัยเชิงนโยบาย	224
11.	ประโยชน์ของการวิจัยเชิงนโยบาย	225
6.2	การออกแบบการวิจัยเชิงนโยบาย	226
1.	การออกแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Exploratory research design)	226
2.	การออกแบบการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research design)	226
3.	การออกแบบการวิจัยเชิงสาเหตุ (Causal research design)	226

	4. การออกแบบการวิจัยเพื่อการประมาณค่า (Estimation research design)	226
	5. การออกแบบการวิจัยเชิงประเมิน (Evaluation research design)	227
	6.3 การดำเนินการวิจัยเชิงนโยบาย	227
	1. เครื่องมือในการวิจัยเชิงนโยบาย	227
	2. การเก็บรวบรวมข้อมูล	227
	3. การวิเคราะห์ข้อมูล	227
	6.4 เทคนิคการวิจัยเชิงนโยบาย	228
	6.5 กรณีตัวอย่างการวิจัยเชิงนโยบายทางการบริหารการศึกษา	228
	สรุปท้ายบท	232
บทที่ 7	การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม	235
	7.1 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม	236
	1. ความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม	236
	2. พัฒนาการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม	238
	3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม	239
	7.2 กระบวนการวิจัยและการมีส่วนร่วมของประชาชน	239
	1. ขั้นตอนการประสานพื้นที่	240
	2. ขั้นตอนวิจัย	240
	3. ขั้นพัฒนา	241
	7.3 เทคนิคการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน	241
	7.4 เทคนิคที่ใช้เป็นสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลจากชุมชน	243
	1. เทคนิค AIC	243
	2. เทคนิค Mind Map	252
	3. เทคนิคการจัดเวทีประชาคม	255
	4. เทคนิค SWOT	256
	7.5 กรณีตัวอย่างงานวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในทางการบริหารการศึกษา	277
	สรุปท้ายบท	286
บทที่ 8	การวิจัยอนาคต	289
	8.1 แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยอนาคต	289
	1. ความหมายของการวิจัยอนาคต	289
	2. พัฒนาการของการวิจัยอนาคต	290
	3. ความสำคัญของการวิจัยอนาคต	291
	8.2 ช่วงเวลาสำหรับการวิจัยอนาคต	292
	8.3 เทคนิคการวิจัยอนาคต	292

1.	การวิเคราะห์หรือการสำรวจแนวโน้ม (Trend Analysis or Extrapolation)	293
2.	การวิเคราะห์ผลกระทบไขว้ (Cross Impact Analysis)	293
3.	วงล้ออนาคต (Futures Wheel)	294
4.	การสร้างภาพอนาคต (Scenario Technique)	294
5.	เทคนิค Delphi (Delphi Technique)	295
6.	เทคนิค EFR (Ethnographic Future Research)	297
7.	เทคนิค EDFR (Ethnographic Delphi Future Research)	298
8.4	จุดแข็งและจุดอ่อนของเทคนิคการวิจัยอนาคต	301
8.5	หลักการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ	302
1.	การกำหนดเกณฑ์คุณสมบัติ	302
2.	การเลือกเฉพาะเจาะจง (Purposive)	302
3.	การกำหนดจำนวนผู้เชี่ยวชาญ	302
8.6	เทคนิคและขั้นตอนการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ	302
1.	เทคนิคการสัมภาษณ์	302
2.	ขั้นตอนการสัมภาษณ์	303
8.7	กรณีตัวอย่างงานวิจัยอนาคต	305
	สรุปท้ายบท	311
บทที่ 9	การวิจัยและพัฒนา	313
9.1	แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนา	313
1.	ความหมายของการวิจัยและพัฒนา	313
2.	ประเภทและเหตุผลของการพัฒนานวัตกรรม	314
3.	พัฒนาการของการวิจัยและพัฒนา	315
4.	ลักษณะของการวิจัยและพัฒนา	316
9.2	กระบวนการวิจัยและพัฒนา	317
	ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการ	317
	ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบผลิตภัณฑ์	319
	ขั้นตอนที่ 3 การวิจัยเชิงทดลอง	320
	ขั้นตอนที่ 4 การวิจัยเชิงประเมิน	321
9.3	การออกแบบวิจัยและพัฒนา	324
1.	การออกแบบประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	324
2.	การออกแบบการวัดตัวแปรหรือการเก็บรวบรวมข้อมูล	324
3.	การออกแบบสถิติวิเคราะห์ข้อมูล	325
9.4	การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยและพัฒนา	326
9.5	การเขียนรายงานการวิจัยและพัฒนา	326

9.6	การประยุกต์ใช้การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา	327
9.7	ชื่อเรื่องและตัวอย่างชื่อเรื่องงานวิจัยและพัฒนา	328
9.8	กรณีตัวอย่างงานวิจัยและพัฒนา	328
	สรุปท้ายบท	331
บทที่ 10	การวิจัยทฤษฎีฐานราก	335
10.1	แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยทฤษฎีฐานราก	335
1.	ความหมายของการวิจัยทฤษฎีฐานราก	335
2.	พัฒนาการของการวิจัยทฤษฎีฐานราก	337
3.	หลักการสำคัญของการสร้างทฤษฎีฐานราก	337
10.2	กระบวนการสำคัญของการวิจัยทฤษฎีฐานราก	338
1.	การเก็บข้อมูล	338
2.	การสร้างสมมติฐาน	338
3.	การเก็บข้อมูล/ทดสอบสมมติฐาน	338
4.	การปรับสมมติฐาน	338
10.3	กรณีตัวอย่างงานวิจัยทฤษฎีฐานราก	339
	สรุปท้ายบท	348
บทที่ 11	การวิจัยเชิงประเมิน	349
11.1	แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัยเชิงประเมิน	350
1.	ความหมายของการวิจัยเชิงประเมิน	350
2.	ลักษณะของการวิจัยเชิงประเมิน	351
3.	ความสำคัญของการวิจัยเชิงประเมิน	352
4.	วัตถุประสงค์ของการวิจัยเชิงประเมิน	352
5.	ประเภทของการวิจัยเชิงประเมิน	353
11.2	เทคนิควิธีการวิจัยเชิงประเมิน	355
1.	การศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility study)	355
2.	การกำกับติดตาม (Monitoring)	355
3.	การทดลอง (Experiment)	356
4.	การศึกษาภาคสนามหรือการเยี่ยมชมที่ (Field study or site visiting)	356
5.	การศึกษาผลกระทบ (Impact study)	356
11.3	กระบวนการวิจัยเชิงประเมิน	356
	ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยเชิงประเมิน	356
	ขั้นตอนที่ 2 การระบุมตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์	357
	ขั้นตอนที่ 3 การออกแบบการวิจัยเชิงประเมิน	358

ชั้นตอนที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	358
ชั้นตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล	359
ชั้นตอนที่ 6 การรายงานผลการวิจัยเชิงประเมิน	359
11.4 การวิจัยเชิงประเมินกับการประกันคุณภาพเพื่อพัฒนาการศึกษา	360
1. ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา	360
2. ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา	361
3. ประเภทของการประกันคุณภาพของการศึกษา	363
4. การประกันคุณภาพภายในกับการประเมินคุณภาพ	363
5. กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	364
6. การวิจัยเชิงประเมินในกระบวนการประกันคุณภาพเพื่อการศึกษา	364
11.5 การวิจัยแตกต่างจากการประเมินอย่างไร	365
1. ความหมายของการวิจัยและการประเมิน	365
2. ความเหมือนและความต่างของการวิจัยและการประเมิน	366
11.6 กรณีตัวอย่างการวิจัยเชิงประเมิน	367
สรุปท้ายบท	369
บทที่ 12 การวิจัยเชิงทดลอง	371
12.1 แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยเชิงทดลอง	372
1. ความหมายของการวิจัยเชิงทดลอง	372
2. ลักษณะสำคัญของการวิจัยเชิงทดลอง	373
3. ประเภทของการวิจัยเชิงทดลอง	374
4. แบบของการวิจัยเชิงทดลอง	375
5. จุดมุ่งหมายของการวิจัยเชิงทดลอง	392
6. หลักการออกแบบการวิจัยเชิงทดลอง	393
7. ลักษณะของแบบการวิจัยที่ดี	394
12.2 การมีกลุ่มควบคุมและการสุ่มในแบบการวิจัยเชิงทดลอง	402
12.3 การควบคุมตัวแปรแทรกซ้อน	403
1. ความหมายและประเภทของตัวแปรแทรกซ้อน	403
2. วิธีควบคุมตัวแปรแทรกซ้อน	404
12.4 ระเบียบวิธีวิจัยเชิงทดลอง	407
1. การกำหนดปัญหาการวิจัย	407
2. การกำหนดคำถามการวิจัย	407
3. การกำหนดสมมติฐานการวิจัย	407
4. การระบุและนิยามตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม	407
5. การออกแบบการทดลอง	408

	6. การสรุปผลการทดลองและอภิปรายผล	408
	7. การเขียนรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์	408
	12.5 กรณีตัวอย่างงานวิจัยเชิงทดลอง	409
	สรุปท้ายบท	415
บทที่ 13	การวิจัยเพื่อพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของตัวบ่งชี้	419
	13.1 แนวคิดเกี่ยวกับตัวบ่งชี้	419
	1. ความหมายของตัวบ่งชี้	419
	2. ลักษณะที่สำคัญของตัวบ่งชี้ที่ดี	420
	3. เกณฑ์ในการคัดเลือกตัวบ่งชี้	421
	4. ประเภทของตัวบ่งชี้	422
	13.2 การพัฒนาตัวบ่งชี้	423
	1. การกำหนดวัตถุประสงค์	424
	2. การนิยามตัวบ่งชี้	424
	3. การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Collection)	427
	4. การสร้างตัวบ่งชี้	427
	5. การตรวจสอบคุณภาพตัวบ่งชี้ (Quality Check)	427
	6. การนำเสนอรายงาน (Presentation)	428
	13.3 การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง	428
	1. การอาศัยแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยเป็นพื้นฐาน	428
	2. ความหมายของการวิเคราะห์องค์ประกอบ	429
	3. ประเภทของการวิเคราะห์องค์ประกอบ	429
	4. วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์องค์ประกอบ	429
	5. ประโยชน์ของการวิเคราะห์องค์ประกอบ	430
	6. ข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบ	430
	7. ข้อจำกัดของการใช้สถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบ	431
	8. ปัญหาของการใช้สถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบ	431
	9. ขั้นตอนการวิเคราะห์องค์ประกอบ	432
	10. การออกแบบการวิจัยและการประยุกต์ใช้สถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบ	432
	13.4 กรณีตัวอย่างการทบทวนวรรณกรรม	433
	13.5 กรณีตัวอย่างงานวิจัยเพื่อพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของตัวบ่งชี้	439
	สรุปท้ายบท	441
บทที่ 14	การวิจัยเพื่อพัฒนาโมเดลสมการโครงสร้าง	443
	14.1 แนวคิดเกี่ยวกับโมเดลสมการโครงสร้าง	443

1. ความหมายของโมเดลสมการโครงสร้าง	443
2. ความสำคัญของโมเดลสมการโครงสร้าง	444
3. โมเดลสมการโครงสร้าง	444
4. สัญลักษณ์ในโมเดลสมการโครงสร้าง หรือ SEM	445
5. ตัวแปรใน SEM	446
6. ความคลาดเคลื่อนใน SEM	447
7. ตัวแปรและความคลาดเคลื่อนใน SEM	447
8. ส่วนประกอบของ SEM	447
9. รูปเมทริกซ์ในโปรแกรม LISREL	448
10. การสร้างโมเดล SEM	448
14.2 การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	449
1. การศึกษาแนวคิดและทฤษฎีของภาวะผู้นำลึกลับ	449
2. การศึกษาตัวบ่งชี้ของภาวะผู้นำลึกลับ	450
3. การศึกษานิยามเชิงปฏิบัติการและพฤติกรรมบ่งชี้ของตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำลึกลับ	452
4. การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำลึกลับและเส้นทางอิทธิพล	454
5. การศึกษาตัวบ่งชี้ในแต่ละปัจจัย	458
6. การศึกษานิยามเชิงปฏิบัติการและพฤติกรรมบ่งชี้ของตัวบ่งชี้วัดปฏิสัมพันธ์ทางสังคม	460
7. การสร้างโมเดลสมมติฐานภาวะผู้นำลึกลับ	462
14.3 การกำหนดขนาดตัวอย่างในงานวิจัยที่ใช้ SEM	465
14.4 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิค SEM	467
ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดข้อมูลเฉพาะของโมเดล (Model specification)	467
ขั้นตอนที่ 2 การระบุความเป็นไปได้ค่าเดียวของโมเดล (Model identification)	467
ขั้นตอนที่ 3 การประมาณค่าพารามิเตอร์ของโมเดล (Model parameter estimation)	468
ขั้นตอนที่ 4 การทดสอบความตรงของโมเดล (Model validation testing)	469
ขั้นตอนที่ 5 การปรับโมเดล (Model modification)	470
14.5 กรณีตัวอย่างงานวิจัยเพื่อพัฒนาโมเดลสมการโครงสร้าง	471
สรุปท้ายบท	474

บทที่ 15 การวิจัยทางวิทยาศาสตร์กับการวิจัยทางพระพุทธศาสนา	477
15.1 การวิจัยของพระพุทธเจ้ากับนักวิทยาศาสตร์	477
15.2 การวิจัยทางพระพุทธศาสนา	481
1. ความหมายการวิจัยทางพระพุทธศาสนา	481
2. วิธีวิจัยทางพระพุทธศาสนา	481
3. กระบวนการวิจัยทางพระพุทธศาสนา	482
4. การจับคู่เหตุผลในอริยสัจสี่	483

15.3	กระบวนการวิจัยทางพระพุทธศาสนากับวิธีการวิจัยทางวิทยาศาสตร์	484
15.4	การประยุกต์ใช้วิธีวิจัยที่เป็นต้นแบบของกระบวนการวิจัยทั่วไป	485
15.5	กิจในอริยสังคี	487
15.6	ทุกข์ในอริยสังคี	487
15.7	กระบวนการเกิดทุกข์ในชีวิตประจำวัน	489
	สรุปท้ายบท	490
บทที่ 16	ศาสตร์และหลักธรรมเพื่อการวิจัยทางการบริหารการศึกษา	493
16.1	ความหมายและตัวอย่างของศาสตร์	493
1	1. หลักการ แนวคิด และทฤษฎีการบริหารงาน	494
2	2. หลักการ แนวคิด และทฤษฎีการบริหารคน	497
3	3. หลักการ แนวคิด และทฤษฎีการบริหารองค์การ	498
4	4. หลักการ แนวคิด และทฤษฎีภาวะผู้นำ	499
16.2	16.2 หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา	500
1	1. หมวดหลักธรรมเพื่อ “การครองตน”	501
2	2. หมวดหลักธรรมเพื่อ “การครองคน”	525
3	3. หมวดหลักธรรมเพื่อ “การครองงาน”	541
	สรุปท้ายบท	553
บรรณานุกรม		555
ภาคผนวก		577
คำดัชนี		590
ประวัติผู้เขียน		608
13.4	กรณีตัวอย่างการรวมทางโดยสมัครใจในบัญชีรายชื่อขององค์กร	433
13.5	กรณีตัวอย่างการรวมทางโดยสมัครใจในบัญชีรายชื่อขององค์กร	439
	สรุปท้ายบท	441
	สรุปท้ายบท	441
บทที่ 14	การวิจัยเพื่อพัฒนาโมเดลสมการโครงสร้างในพระพุทธศาสนา	443
14.1	14.1 แนวคิดเกี่ยวกับโมเดลสมการโครงสร้างในพระพุทธศาสนา	443